

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
hét naponként kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy hóra 8 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy hóra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Ósi Csanádmegye

védelmében szólalt ma fel a megye rendkívüli közgyűlésén Návay Lajos dr. a megye kitünő szülőte. Olyan meggyőző érvekkel szólalt fel Csanádvármegye fenn- és megmaradásának szükségessége mellett, hogy Návay Lajos dr. beszéde után, nem lehet, hogy Csanádmegye felosztásáról komolyan beszélni lehessen.

Csanádmegye nagy szülőte felsorakoztatta azt a nagybecsű tevékenységet, melyet Csanádvármegye a háboru alatt s előtt teljesített s nagyszabású beszédében utalt azokra a nagyfontosságú teendőkre, melyek a háboru után Csanádmegyére várnak.

Csanádmegye minden fia lelkesen mondja dr. Návay Lajossal együtt, hogy az ősi Csanádmegyét nem hagyjuk. Minden csanádi polgár fájdalommal veszi tudomásul, hogy egy ilyen multtal bíró vármegye felosztásáról egyáltalában beszélni lehessen.

Csanádvármegye minden polgára pártkülönbség nélkül tiltakozik a megye területi megcsontítása ellen, amely mellett semmi okos érvet nem lehet felhozni, hacsak azt nem, hogy némelyik szomszédos vármegye főispánja babérokat akar szerezni a mi bőrünkön, amint azt Návay Lajos dr. mai beszédében Csongrádmegyéről és annak főispánjáról meg is mondta.

Návay Lajos dr. mellett Justh János dr. főispán az, aki mindent megtesz arra nézve, hogy illetékes helyen felvilágosítson mindenkit arról a tervbe vett igazságtalanságról, melyet egy oly kiváló vármegye ellen készülnek megcselekedni, mint Csanádmegye.

A mai megyegyűlés impozáns tüntetés volt, melynek nem szabad hatás nélkül maradnia. Az egész országnak, a kormánynak, a képviselőháznak, a szomszédos irigy vármegyéknek meg kell látniok ebből a mai megyegyűlésből, hogy Csanádmegye minden fia egy — midőn erről a vármegyéről van szó, amelyben mint ma Návay Lajos dr. mondta: megtanultuk a hazát szeretni s érte küzdeni.

Monarchiánk ismét békeajánlatot tett.

Budapesti tudósítók telefonjelentése

A Magyar Távirati Iroda jelenti hivatalosan: A hadviselő államok viszonyainak vizsgálata kétségtelenné teszi, hogy valamennyi népek áhítják az élet-halálharc mielőbbi befejezését.

A szövetségesek által 1916. december 1-én tett békeajánlás nem vezetett eredményre. Oka ennek az akkori viszonyokban rejlik. Az entente, hogy népeinek harcikedvét ébrentartsa, a legszigorubb eszközökkel eltiltotta a békeajánlatot. Lépésünk még sem volt sikertelen, mert a békekérdés azóta nem tűnt le napirendről. A gyűlölet által kettéválasztott népek közötti békes viszony helyreállítására vezető út fáradságos ugyan, mégis kénytelenek vagyunk ezen utra lépni.

Ha van még olyan ellenfél, aki az ellenséget katonailag kívánna legyőzni.

Ma ez egyáltalán nem lehetséges, még hosszú küzdelmet tételez fel ezen politika, mely Európára végzetes következményeket jelentene, amelyeket a béke sem tehetne jóvá, mert

igazságos béke az, amelyet ma az összes népek áhítanak.

Ebben a tudatban és ebben a törekvésben, hogy a béke érdekében munkáljunk, az osztrák magyar monarchia ismét egy indítvánnyal lép elő, hogy az egymással ellenségként szembenálló hatalmak között közvetlen eszmecsere hozzon létre a háboru terhei alatt szenvedő valamennyi ország széles néprétegeinek komoly béketárgyában.

Az egynemű vitás kérdés körül jelentkező tagadhatatlan közeledés-

ben, valamint az általán békülékeny atmoszférában, a cs. és kir. közös kormány bizonyos mértékű biztositásokat vél látni az iránt, hogy a béke érdekében tett újabb lépés, amely az e téren eddig tapasztaltakkal is számot ölt,

a jelen pillanatban a siker lehetőségével biztathat.

Az osztrák magyar közös kormány tehát elhatározta, hogy valamennyi hadviselő, barátot és ellenséget egyaránt, egyelőre járhatóknak mutakozó utra utal és javasolja nekik, hogy szabad eszmecsereben vizsgálják meg együttesen, hogy adva vannak-e azok az előfeltételek, amelyek a béketárgyalások mielőbbi megindítását kilátással biztatóknak mutatja.

E végből ma a cs. és kir. közös kormány valamennyi hadviselő állam kormányát egy semleges külföldi helyen tartandó

bizalmas és nem kötelező megbeszélésre hívta meg és hozzájuk ily értelmű jegyzéket intézett.

Külön jegyzékben hozza ezt a lépést a szentszék tudomására, egyúttal apellál a pápának a béke iránt tanúsított érdeklődésére. Ertesítést kaptak még a demarchról a semleges államok kormányai is.

A nézeteknek azon szakadatlan és szoros összhangja, amely a négy szövetséges hatalom közt fennáll, hízotitékot nyújt arra, hogy Ausztria-Magyarország szövetségesei, akikhez a javaslat hasonlóképen intéztetett, osztani fogják a jegyzékben kifejtett véleményeket.

Csanádmegye területi épségeért.

Rendkívüli közgyűlés a vármegyeházán.

Csanádvármegye mai rendkívüli közgyűlését Justh János dr. főispán nyitotta meg s nyomban a gyűlés megnyitja után Tarnay Ivor megyei főjegyző emelkedett szólásra és előterjesztette javaslatát, mely Csanádmegye osztatlan fennmaradása mellett szólott. Tarnay Ivor beszéde után Návay Lajos emelkedett szólásra.

Návay Lajos elsősorban általános-ságban foglalkozott a közigazgatás tervbevett reformjával s rámutatott arra, hogy Csanádvármegye már 5 évvel ezelőtt kiküldött egy bizottságot, mely a vármegye szempontjából foglalkozott a közigazgatási reformmal. A bizottság ebbeli munkálkodását a háboru azonban megakasztotta. Attért ezután magára a közigazgatási reformra s nagyon helyesli, hogy a vármegyék, első-

sorban foglalkozzanak ezzel a fontos kérdéssel. Amennyiben arról van szó, hogy a régebbi javaslat kerüljön a törvényhozás elé, akkor Csanádvármegye a maga javaslataival már elkészett, mert a közigazgatás reformjáról szóló tervezett már a plenum előtt van. Návay Lajos dr. a maga részéről helyesli a közigazgatás reformját. Kívánatosnak tartja, hogy a vármegyék autonómiája csupán gazdasági, szociális és kulturális tere szorítkozzék. Az alkotmányvédelmi szempontok, mint azt a multban, ugy országosan, mint itt Csanádmegyében tapasztalta, egész más elbírálás alá esnek s azoknak már csak történelmi jelentőségük van. A mult példái mutatják, hogy az állam s a kormányzat minden körülmények között, akár egy nagyon rossz kinevezési rendszer árán is, de fenntartja hatalmát. Az alkotmányvédelem a vármegyékben csak 1848-ban volt lehetséges, de a mai népképviseleti rendszer mellett, az igazi alkotmányvédelem a parlamentben lehetséges. Az új választójogi reform, midőn a népképviseleti rendszer

még inkább kiterjesztetik és a parlament erősödik, az alkotmányvédelem még inkább csak a parlamentben lehetséges.

A vármegye hivatása olyan adminisztrációt létesíteni, mely a nemzetet erősítse — emellett az alkotmányvédelem másodrendű dolog. A magyar állam szempontjából igenis szükség van a centralizációra s emellett igazán nem szükséges, hogy decentralizáció által a politizálás a vidékre vitessék.

A vármegyéket és a megyei rendszert illetőleg, lehet egyes dolgokat ócsárolni, lehet kritizálni, de azt mindenkinek el kell ismerni, hogy Magyarországot mindenkor a vármegye intézménye tette erőssé. A vármegyék fenntartása nemzeti kulturánknak legfontosabb lényege. A vármegyéket egyszerű kerületeknek tekinteni rosszabbodást jelent, hiszen Magyarország kommunális élete nem a községekben és városokban nyilvánul meg, hanem a vármegyékben. A vármegyék tehat nálunk nem egy egyszerű kerületet, hanem létet, egy életet jelentenek.

Talán elhamarkodottak a hírek, de mindenesetre van alapjuk. Illetékes helyen — s erről tudomása van — foglalkoznak a vármegyék területi megváltoztatásának tervével. Csanádmegyét mint legkisebb megyét tekintik, s kezelik, s áldozatul akarják ejteni. Pártkülönbség nélkül kell összefogni e megyében mindenkinek s tiltakozásunkat kifejezni a felosztás terve ellen. Ha tekintjük ennek a vármegyének fényes történelmi multját, nagyszerű tradícióit s azokat a teljesítményeket, melyeket a háboru folyamán cselekedett, bátran kijelentheti, hogy kevés olyan vármegye van az országban, mint Csanádvármegye.

Felsorolta ezután Návay Lajos dr. Csanádmegye törvényhatóságának a háboru folyamán történt hadsegítési, kulturális s más teljesítményeit, melyekről mi már a multban megemlékeztünk s amelyek Csanádvármegyének még az országos törvényhatóságban — a Corpus Jurisban is marandó, örök dicsőséget biztosítanak. Ilyen vármegyét irigy szomszédok prédájául odadobni — ugymond Návay Lajos — lehetetlen. Mutassunk rá amit eddig tettünk, jótékony-ság, hadsegítés, szociális s kulturális tere s be kell mindenkinek látni, hogy egy ilyen vármegye felett mégsem lehet a szomszédoknak olyan egyszerűen osztozkodni.

Hát nincs egyéb dolga most az országnak? Miért kell ilyen vizályt széthinteni a vármegyék között. E kérdés tárgyalásának még a politikai időszerűséget is kétségbe vonja s hálás köszönetét fejezi ki a főispánnak, amiért alkalmat adott a törvényhatósági bizottságnak erre a tiltakozásra, mert nincs Csanádmegyében polgár, akit fájdalmasan ne érintene ez a terv s a maga nevében a legélesebben tiltakozik, hogy Csanádmegye területe osztály tárgyává tétessék.

Amit Csanádmegeye felosztásának tervével kapcsolatban a szomszédos Csongrádmegeye tervez s eme terveinek hosszas feliratok útján kifejezést is ad, azt igazán nem lehet komolyan venni s az egész akció — habár ő Szeged iránt a legnagyobb jóindulattal van eltelve, magán viseli a szűkkörü helyi politizálás jellegét.

Mindent egybevetve, Csanádmegeyének tiltakoznia kell a felosztási terv ellen. Szükségesnek tartja ezt felirat alapján. Mi — ugymond Návay Lajos — nem támadunk senkit, csak megakarunk győzni mindenkit arról, hogy jogunk van az élethez. Megakarjuk győzni a kormányköröket s mindenkit arról, hogy Csanádmegeye eddigi életével s hazafias működésével nem szolgált arra, hogy ilyen tervekkel nyugtalanítsák közvéleményét.

Návay Lajos beszédének vége a leggyönyörűbb poézis volt, tele gyöngédséggel s szeretettel Csanádvár-

megeye iránt, melynek életében ő és nagy multu családja oly tevékenyen s igazán áldásosan résztvettek. A feliratban — ugymond — fejezzük ki reményünket s óhajunkat, hogy ennek a vármegyének területe maradjon s ez a vármegye a maga teljes érintetlenségében továbbra is híven s buzgón fogja teljesíteni azokat a nemzeti feladatokat, amelyre hivattott. Kérjük fel Csanádmegeye kerületeinek összes országgyűlési képviselőit, hogy tekintsék szent kötelességüknek megvédeni azt a megyét, melyhez mandátumuk gyökeredzik. Návay beszédének utolsó mondatai valóságos taps orkánba fulltak s óriási éljenzés követte a gyönyörű beszédet, melyet mi helyszüke miatt csak kivonatban közölhetünk. A beszéd végével először a főispán, majd a megye minden részéből összesereglett kitünőségek üdvözölték Návay Lajost azért a gyönyörű védelemért, melyben az ősi Csanádmegeyét részesítette.

nyiségileg és minőségileg igen kitünő. Ennek az árát még nem maximálták, hogy miért várnak vele, érthetetlen. Itt viszont majd a kereskedőknek lesz bajuk. Akkor fogják maximálni, mikor majd a kereskedők összevásárolták s a kereskedők úgy mint tavaly a dughagyma kereskedést — suba alatt — fogják intézni.

A kereskedő szindikátus.

A kereskedő szindikátus e héten már olyannak mutatkozott, amilyennek mi azt előre képzeltük s amint azt előre megírtuk. Tudtuk, hogy a külföldi szállítás körül lesz a hiba. Ugy is történt. Tehát a közlelmezési miniszterium, mint ahogy azt többször megírtuk, csak a szindikátusra bízta 250 vagon vörshagymának a külföldre történő szállítását. A kereskedő szindikátus után elosztotta a szállítási kvótát úgy, hogy az nem más, mint a legelősebb érdek ellentétbe való helyezkedés a többi makói kereskedővel. Hangsúlyoznunk kell, hogy a szindikátus nem is szindikátus, csak egy alkalmi egyesülés, amely 7 makói kereskedőből áll, ezek között, vagy ezek háta mögött van olyan is, aki sem bejegyzett hagymakereskedő, sem adót ezután nem fizet. A hét kereskedő, a makói kereskedelem 30 százalékát képviseli. Lássuk ezután

milyen az igazságos elosztás.

A külföldre szállítandó 250 vagon hagyma „igazságos“ elosztása a következőképp volt s van tervezve. 190 vagon persze a szindikátusé, — 20 vagon a mezőgazdasági s kereskedelmi r. társaságé (vezér igazgatója Echhardt Vilmos orsz. képviselő.) A többi ami még marad — marakodjanak rajta a többi kereskedők. Az „igazságos“ elosztás, amely a kereskedők 30 százalékának 190 vagon azaz 76 százalékot és a 70 százalékot képviselő többi kereskedőnek pedig 34 százalékot akar juttatni — „forrongó“ megelekedést keltett makói kereskedők körében. A „gyönyörű“ elosztási terv oly igazságos, hogy Eckhardt Vilmos sem akarta elfogadni a 20 vaggont azt mondta, hogy ezt is osszák szét a 70 százalék között. Kétségkívül, hogy nemes önzetlenség, ámde ez kevés. Nem ezt várjuk Eckhardt képviselőtől, hanem azt, hogy ezt a gyönyörűséges elosztási tervezetet juttassa el a közlelmezési miniszterhez, a gyümölcs és zöldségforgalmi intéző bizottsághoz. A makói kereskedők zömének nem ajándék, hanem jogos védelem kell. A makói kereskedők egyébként — mint értesülünk — megtették a lépéseket az „igazságos“ elosztási terv ügyében.

Tömörülni kell a többi kereskedőknek is.

További ilyen igazságtalanságok elkerülésére csak egy mód kívánkozik s ez az, ha a többi kereskedők tömörülnek egy másik alkalmi egyesüléssé (szindikátussá.) Ek-

kor aztáó a közlelmezési miniszterium ebbeli álláspontja helyes s világos. Egyes kereskedőkkel nem tárgyal, csak szindikátussal. Nos! miért ne csinálják meg a többi kereskedők is a maguk szindikátusát? Valósággal öngyilkosságot követnek el önmagukkal szemben, ha továbbra is szerencsétlenségben maradnak, mert így minden bizonynyal megeszi a nagy hal — a kis halat.

A külföld érdeklődése.

A kereskedők tömörülésének mihamarabb meg kell történnie, mert a külföldi kereskedelem mihamarabb meg fog indulni. A külföld érdeklődése ugyanis óriási. A vörshagyma és fokhagyma iránt óriási az érdeklődés és kereslet. A külföldi kereskedelem pedig csakis szindikátusok útján fog lebonyolulni. A meglevő szindikátus pedig, mint a fenti példa mutatja, nem fog önzetlenségi gyakorlatokat rendezni, hanem igenis, hogy erősen maga felé fogja hajlítani a kezét.

Makói fiuk hősi halála.

Négy évi küzdelem után hősi halál. Aki halála után megkapta a nagy vitézségi érmét.

Két derék makói fiu hősi haláláról kaptunk ma hírt. Mindketten négy keserves esztendő hősi küzdelmei után, ott estek el a becsület mezején.

Az egyik makói özv. Széll Sándorné szül. Széll Viktoria fia, anyjának büszkesége s tamazsa a 22 éves Széll Sándor. A fiatal ember 18 éves korában ment el a háborúba s miután végig küzdötte a különböző frontok összes poklait, a mult hó 16 án az Asiago völgyében egy előretörés alkalmával, elbanségs egy lövőtől talála s holtan maradt a csatatéren. A bajtársi kegyelet a hős fiut az Asiago völgy egyik katonatemetőjében földelte el. Sirja felet a bajtársak kegyelele és egy vigasztalanságba döntött anya keserves fájdalma virraszt.

A másik hősi halott Zubretsky Péter, az 1-ső honvéd gyalogezred szakaszvezetője. Akirol azt írta parancsnoka Makora, hogy ő rea mellett lehet büszke Makó varosa. Zubretsky Péter kisbíró volt a városnál s a mozgósításkor vonult be. A harc tereen megszerezte az összes vitézségi érdemeket. Parancsnokai büszké voltak a hős „szakaszvezetőre“ akinek nem egy vállalkozása öregbítette harci dicsőségünket. A hős katoná a Bainsizza feusikon, az olasz fronton esett el egy előretörés alkalmával. Ma jött meg haláláról a szomorú híradás, unokaöccséhez B. Papp István hajdukáplárhoz, mert szegény Zubretskynek senkije sem volt. Felesége hűtlenül elhagyta pár év előtt.

Századparancsnoka azt írta róla, hogy disze volt az ezrednek s Jenő főherceg hadseregparancsnok az arany vitézségi éremmel tüntette ki a legutolsó csatában tanusított példát adó hősiességeért. Ez a kitüntetés azonban már a halála után érte a hős makóit, akire bizony fájdalmas büszkeséggel gondolunk.

— Kézbesíthetetlen távirat. A postára Széll vagy Szép Janosné Makó címre távirat érkezett, Ne-polkitzból férjéről tudósítás érkezett, jelentkeztek a postán.

A makói hagymáról . . .

Ujabb hiba az ármaximálás körül. — Nem tartja be senki a maximális árakat. — Mikor akarják a fokhagyma árát felemelni? — Az idej dughagymatermésről. — A kereskedő szindikátus — a kisebb kereskedők ellen. — Milyen az az igazságos elosztás? — A többi kis kereskedőknek tömörülni kell. — A külföld érdeklődése.

A makói hagymapiac forgalma a legfrisebb tempóban halad előre. Van hagyma bőven, van szállítási igazolvány, van elegendő vagon is, mégis a kertésznép körében bizonyos nyugtalanág észlelhető, mert egy más dologban, mint azt alább kifejtjük, megcsalatva érzi magát. Még nagyobb a nyugtalanág a kereskedők körében, ahol immár egészen nyilván valová vált, hogy a kereskedőket — már tudniillik azokat, — akik annak idejében nem léptek be a szindikátusba óriási károsodás s igaztalanág érte s érheti még fokozottabb mértékben, ha a közös veszedelem egy táborba nem hajlja őket.

Vita az ármaximálás körül.

A hagymakertészeket az ármaximálás körül érte az első s komoly csalódás. A „Makói Független Ujság“ volt az, amely annak idején leközölte a közlelmezési miniszteriumnak ármegállapító rendelkezését, amely az árakat egészen február végéig héthetenként előre megállapította. Ez az ármegállapítás tényleg megfelelt a viszonyoknak s körülményeknek, mert számolt az apadással, a rothapással s minden más előfordulható veszteséggel. A kertésznép megnyugodva fogadta ez az igazán helyes s okos intézkedést, nyugodtan végezte dolgát, mert hisz előtte volt az ártáblázat, beoszthatta szállításait, munkaerejét s igáját. Ámde a mult héten megérkezett az első csalódás. Elmaradt a kilátásba helyezett ár-emelkedés. Mit higgyen ezek után a hagymagányó a rendeletekben? Az ármaximáló rendeletet, ha már megvan, következetes s szigorú pontossággal kell végrehajtani, különben megrendül a bizalom.

Nem tartja be senki a maximális árakat.

Persze a közlelmezési miniszterium által be nem tartott ármegállapító rendelet olyan hibákat szül, amit aztán nem lehet reparálni! Senki sem tartja be a maximális rendelkezéseket. A hagymagányó úgy gondolkodik, hogy ha a miniszterium nem emelte fel az árakat úgy, ahogy azt tervezve és ígérve volt, majd felemeljük mi, nincs ma Makón termelő, aki a régi maximális árban adná a hagymáját, — sőt, a hagyma már pénteken egy merész ugrással 100 koronára szökött. Amit nem lehet csodálni, mert idáig csak a nagy uradalmak voltak képesek eladni a hagymájukat, de a hagymagányónak erre sem ideje, sem igája nem volt. Ha tehát látja, hogy egy ígérlet be nem tartódik és pedig az ő kárára, úgy nem hajlandó megvárni árujától s várja ő is a — konjunkturát.

Mikor akarják a fokhagyma árát felemelni?

Még súlyosabb a csalódása a kertésznépnek a fokhagyma körül. Ennek a nagyon szűken termelt cikknek sem emelték fel az árát. Mikor akarják felemelni? Akkor mikor a termelőnél egy girizd sem lesz?! Akkor midőn majd a Reichstellének kell szállítani s a makói fokhagyma árán sokat fog nyerni a községi és városfejlesztő banktól kezdve egészen a makói soha hagymakereskedéssel nem foglalkozott egyénekig, mindenki csak a fokhagymát természetű, azzal kinlódó, s verejtékező hagymagányónak jut majd csak a — szaga.

Az idej dughagymatermésről.

Az idej dughagymatermés meny-

NAPI HIREK

Az osztrák gyermekek hazautazása.

Az itt nyaraló osztrák gyermekek szeptember 20-án pénteken fognak visszutazni hazájukba. A külön vonat délután 1 órakor indul az Acsév állomásról. Hogy az elutazás előkészületei idejében megtehető legyenek, felkérem a vendéglátó családokat, hogy a gyermekeket felszereléseikkel együtt szeptember 20-án reggel 8 órára a kath. kör (Vörösmarty u. 8.) vezetni sziveskedjenek. A tanyai családokat külön is felkérem, hogy a gyermekeket, az egymáshoz közellakókat lehetőleg összegyűjtve köcsin hozzák be erre az időre.

An die wiener Kinder in Makó und Umgebung.

Die Abfert der Wiener Kinder aus Makó und Umgebung erfolgt am Freitag, den 20. September. Die Kolonisten versammeln sich um 8 Uhr morgens im katholischen Heime (katholikus kör, Vörösmarty-utca 8). Die Gepackten Rucksäcke und Mundvorrat zur Reise sind mitzubringen. Die Kinder werden von hier aus zum Bahnhofe geführt, Kinder danken esren Plegeeltern für die erwiesenen Wohltaten.

August Löw, Kolonieleiter.

Hirtelen halál. Viruló szép fiatal ember hirtelen haláláról értesülünk. Geiringer Sándor 18 éves ifjú, Geiringer Károly makói borkereskedő szép reményekre jogosító fiatal legény Szegeden hirtelen beállott tüdővérzés következtében rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. A mélyen súlytott szülők iránt általában a részvét.

Gabona beszállítás. A feleslegként megállapított gabonáját mindenki a legrövidebb idő alatt szállítsa be a haditermény bizományosához, mert e hét folyamán meg fog indulni a csendőri és rendőrségi karhalalom, aki felesleges gabonáját be nem szállította, attól saját költségére közelebbről fogják a gabonát a raktárházba bevenni.

Termelők figyelmébe. A gabona átvevő bizottságok háziról házra járva felkeresik a termelőket, hogy velük az idei termésükre elszámoljanak. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az átvételi eljárás ideje alatt maguk, vagy megbízottjuk otthon tartózkodjanak s a szükséges adatokat pontosan mondják be az átvevőknek.

Iskolai értesítés. Értesítem az iparostanonc tartó gazdákat, hogy a tanítás a mai napon még nem kezdődik meg. A tanítás kezdetének idejéről és helyéről a lapok útján fognak az iparosok értesítettetni.

Felhívás az orosz foglyokhoz. Felhívjuk azon orosz katonákat, kik az alanti megyéhez (guberná) tartoznak, f. hó 18-án a megyeházi híj. irodában jelentkezzenek. Arkangelszk Astrachany, Dongelrét, Irroszláv, Kalinga, Kazany, Kostroma, Kursk, Megilyov, Moskva, Nisni Novgorod, Novgorod Otonjec, Orenburg, Oerza, Ponny, Pszkov, Rjazany, Szomora, Pétervár, Saratov, Szimbirszk, Tambov, Csernigov, Tu'a, Tovy, Ufa, Vitebszk Vjatka, Vladimir, Vologda, Voronezs, Szmolenszk.

A városi zöldségüzemben frissen szedett nagyjó minőségű érett paradicsomot, kitűnő faj görög-dinnyét és fejes káposztát lehet vásárolni maximális áron. Igyekeztek szükségletét beszerezni mindenki, amíg a készlet tart.

Adomány. Mágori Sámuel bíró 10 kor. és Csala Ferencné Berzsényi u. 7. sz. 8 koronát adományoztak a rokkantak javára a polgármesteri hivatalnál.

Felhívás a gabona átvevő bizottság hatósági kiküldötteihez. Az átvevő bizottság tagjait kérem, hogy az e heti működésük ideje alatt elkészített összes elszámolási jegyzéket a hozzávaló törzskönyvvel együtt a mai napon délelőtt 10 óráig hivatalos helyiségemben feltétlenül mutassák be. Ugyanekkor fogom az újabb rendelkezéshez képest a kioktatást is végezni. Horváth Illés, a gabona átvevő főbizottság elnöke.

Értesítés. Szíves tudomására hozzuk a közönségnek, hogy a főtéri három gyógyszerár közlül vasárnap délután Breuer Zoltán szolgálja ki a gyógyszereket. Délelőtt azonban mind a három gyógyszerár.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Kiss Dezső Békési Imikével. Elhaltak: Hencz Györgyné Szerecsés Rozália 39 éves, Fischer Sámuelné Löncsenstein Lina 54 éves, Öze Nagy Mihályné Vig Juliánna 88 éves korában.

SZINHÁZ

Színházi heti műsor.

Vasárnap d. u. „Csárdáskirályné“.

Vasárnap este bérletszűnetben negyedszer „Stambul rózsája“.

Hétfőn páros bérletben itt először: „Kárpáthy Zoltán“.

Kedden páratlan bérletben: „Kárpáthy Zoltán“ Jókai műve.

* A színelőadások kezdete. A mai naptól kezdve az esti előadások 7 és fél órakor veszik kezdetüket. A délutáni előadások ezentul is 3 és fél órakor kezdődnek.

REGENY

A patakmalom tündére.

Minden jog fenntartva.

írta: Tölgyessy Miklós

Elemért e kinyilatkoztatások a legnagyobb mértékben meglepték. — Ez már igazán különös! ugymondod, akkor miért nem védte magát Dinnyés azzal, hogy te parancsoltad neki.

— Bizonyára kimélni akart engem s ez igen szép tőle és nemes jellemre mutat.

— En ugyan vajmi kevés nemesseget találok benne! jegyzé meg Elemér keserűen. Hanem igen is annál több alattomos gonoszságot.

— Oh fiam nem jól ítélted meg őt.

— Hagyjuk ezt, anyám! legyintett kezével Elemér. Nézeteink eb-

ben a tekintetben is szétágaznak. Dinnyés érdekében semmit sem tehetek, de tenni nem is akarok. Mindazt összevetve, ami eddig történt, igen különös gondolatra jövök.

— Ugyan, ugyan fiam — ugy látom, nagyon messzire mégysz következtetéseidben.

— Majd a végén kipattan minden! mondá Elemér szinte fenyegetőleg. Azt hiszem, közel járok az igazsághoz, midőn a korábban történtek is mind annak az embernek tulajdonítom, t. i. az ő tulbuzgóságának! Ezt most ne is hozd elő nekem őt többé! Nem teszek érte semmit, mert meg nem érdemli.

— Akkor hát én fogom magamat a rendőrség előtt bűnösnek beismerni, ha már oly nagy bűn, hogy a levél kézbesítését meg akarta gátolni.

— Elég rosszul teszed anyám! Az az ember meg nem érdemli! Es most isten veled!

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű férfi közönséget értesíteni, hogy a Ménesi-féle

éjjeli mulatót

átvettem és a mai napon megnyitottam. Törekvésem célja az, hogy a nagyérdemű férfi közönség mai igényeinek a megelégedését kielégítem.

Becses pártfogásért esedezem.

Maradtam tisztelettel

832 Alács Péter.

Meghívó!

A cipész, csizmadia és papucsos iparos urakat folyó hó 15-én (vasárnap) délután 3 órakor az ipartestület helyiségében kéri megjelenni fontos ügy megbeszélése végett az elnökség. 836

Értesítem

a n. é. közönséget, hogy sikerült egy kitűnő szakképzett munkást kapnom. Elvállalok mindenemű óra és aranyemű javításokat, a melyeknek gyors és szakszerű keresztülviteléért felelőséget vállalok.

Sommer János

órás és ékszerész. Makó. 837

Egy kitűnő hangu

zongora eladó.

Szent István-tér 3.

Ugyanott engedélyezett

fajkan

vau fedeztetésre. 838

Kiadó föld.

Az igácsi csárda mellett, a Rác-utból 1 kis hold jó pihent föld hagyma alá haszonbérbe kiadó. Ugyanott három szilfa is van eladó. Ertekezhetni lehet Kossuth-utca 40. sz. alatt 909

Ila Tóth Juliskával.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott táncitanító, tiszteltet értesítem az igen tisztelt szülők és gyámokat, hogy az őszi időnyre a

táncitanítást

október hó 1-én megkezdem. Akik gyermekeiket taníttatni óhajtják, az ideig sziveskedjenek nálam beiratkozni. Egyben tudatom a tisztelt vendégeimmel, hogy a mai táncmulatságot a nagy ünnep miatt nem tartom meg, s az a jövő vasárnap 22-én lesz megtartva.

Becses pártfogásukat kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Schwartz Miksa okl. táncitanító.

835 Keveset használt szép

női kabát

eladó. Vásárhelyi-utca 21. 829

Cérna helyett

ajánlunk Metallit fémfonalat, mely gépvarráshoz mint alsófonál, különféle ipari üzemeknél és kereskedelmi vállalatoknál textilfonál és cérna helyett használható. Bővebb felvilágosítással szolgál az egyedárusító 830

Gyulavidéki Kereskedelmi Részvénytársaság, Gyula.

Sürgönyeim: Commerz. Telefon 115.

Földek eladók.

Értekezni lehet Iritz Miksával.

Megvételre keresünk: topoly-, hárs- és égerfa-

DESZKÁT

I vastagságban. II. rendű anyagot.

Mátrai Antal és Társa Részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körut 33. 839

Házelas.

Hajnal-utca 12. számú ház, mely 700 négyszögöl területű, minden elfogadható árban eladó. Bővebbet a fenti szám alatt.

D. NAGY JÁNOS
mezei rendőr által.
**Modern
hygienikus
szépségápolás**
(kozmetika)

Müller Adolfné Makó, Ráday-utca 49

Szeplős, májfoltos, mittesseres, pattanások arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő, petyhüdt arcot simává, tédvé teszi

**Vibrációs svéd
arcmasszázs.**

Archámlasztást a legideálisabb és legtekintélyesebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini professor módszere után. A legkitűnőbb arcpótló krémek, puderek stb. kaphatók. Arcápolás és zománcozás jutányos bérletben

Diszkrét kezelést házilag végzek.

Fogadok délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Müller Adolfné
okl. kozmetikus.

Hatrongyoson félfertály tanya föld, özv. Kovács Bálintné szomszédságában eladó, esetleg haszonbérbe gabona termés alá kiadó. — Ugyanott 2 darab másfél éves

ÜSZŐ BORJU

is eladó. Értekezni lehet ugar 25. szám alatt, óföldségi ut.

GÉPHIMZÉST

és mindeuféle

KÉZIMIZÉST

vállal ZUBRECZKI ESZTIKE Pipacs-utca 1. szám. (Közvetlen a kórház mellett.) 905

KIADÓ FÖLD.

Csókáson, Buza János-féle föld, Hajdu Pál szomszédságában, 9 katasztrális hold, gazdasági épületekkel gabona, esetleg hagyma alá is kiadó.

Ertekezni lehet Tamás Antal-néval Návay Tamás-utca 4.

Eladó ház.

Berkes-utca 16. számú ház. (a ref. ótemplom mellett) kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ugyanott egy cséplőgarnitúra is eladó. Értekezni lehet a fenti szám alatt. 913

Kiadó föld.

Közvetlen a város alatt nagyon jó minőségű föld, felszántva felibe hagyma alá kiadó. Értekezni lehet Zrinyi-utca 47. szám alatt a megbizottal. 912

Egy jókarban levő

HAMBÁR ELADÓ.

Czim a kiadóhivatalban. 908

**Új tűzifa üzlet
megnyitás.**

Tisztelettel értesítjük Makó város nagyérdemű közönségét, hogy Makón, az újvárosi volt cédlaház épületében új

tűzifa-üzletet

nyitottunk. Kisebb-nagyobb mennyiségben kapható méltányos árral, esetleg házhoz is szállítva tűzifa és fűrészelt is.

Megrendelések felvétetnek a Rubinstein irodában.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

**Rubinstein Márton és fiai
Részvénytársaság.**

A ref. ótemetőben színes téglából épült

**családi sírbolt
eladó.**

Felvilágosítást a csósz ad.

Kiadó föld.

Az igási ut mentén levő tanyaföldem, tanya és gazdasági épületekkel együtt, gabonatermelésre haszonbérbe kiadó, esetleg hagymatermelésre is. Ertekezni lehet

IGAZ FERENC

tulajdonossal Kálvária-utca 98.

**Magán-
tanulókat**

polgári és tanítónőképző osztályokra jutányosan előkészít

Strausz Eleménné tanítónő
Révay-utca 7. 907

KIADÓ FÖLDEK

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL

Hirdetmény.

A makói tehénjárás gazdaság közhírré teszi, hogy a gazdaság tulajdonát képező, a komlói utfélen levő pusztai

13 kis hold földet

gabona termelésre f. hó 15-én d. e. 10 órakor a városháza nagytanácsstermében tartandó árverésen haszonbérbe kiadja.

Az elnökség.

**Vas-, szerszám- és
vasalásárúk**

gazdasági gépek, varrógépek, kerékpárok, darálómalmok, mérlegek, mindennemű gép-részek, új igáskocsik, lószerszámok, kovácsszerszámok

a legelőnyösebb árral beszerezhetők
**Mezőgazdasági Keresdelmi Rész-
vénytársaságnál, Makó, Böhm-ház.**

Hirdetmény.

Az újvárosi függetlenségi I-ső olvasóköri az udvarban levő, téglaszlopokon álló deszkából épült táncsterem, mintegy 16 méter hosszú, egészben vagy szakaszokban, — továbbá asztalok, padok, üvegek, poharak, könyvek, szekrények stb. f. hó 15-én vasárnap délután 2 órakor a helyszínen eladatnak. Bővebb felvilágosításokat Mágori községi bíró ad. 914

Nyomatott Kovács Sándor könyvsajtóján, Makó.

EGY ÉJJELI ŐR

felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Arankamentes

herem ag

állandóan kapható nagyban és kicsinyben. Egy új kettős és egy hármás eke jutányosan eladó. 917

RATKAI FERENC

vendéglős, Várad-utca 48. sz.

Egy kisasszony

felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Mézet

minden mennyiségben veszek.

Kiss Lajos

Madarász-utca 6. szám. 915

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámuel özv. cég.

ELADÓ FÖLD.

Joó Mihályné örökösai tudatják, hogy az igási utfélen, a két ugarkut közt, Horváth István szomszédságában

másfél fertály ugarföldjük eladó. Értekezni lehet

JOÓ MIHÁLY örökösivel, Zöldfa-
utca 3. szám. 833

Egy

tanyás felvétetik
Iritz Miksánál.

Eladó Tárnokban 2 kisláncz

fűz vessző

talpon. Bővebben megtudható Ujj-
utca 17. szám alatt. 828

Hagymát

minden mennyiségben vásárol
Iritz Gyula cég.

Eladók Iritz Miksánál jelent-
kezzenek.

KIADÓ FÖLD.

A koptatóban, Biró Sándor szomszédságában egy katasztrális hold föld hagyma alá kiadó. Értekezhetni

SIKET ANDRÁS

tulajdonossal Pacsirta-utca 25.
szám alatt. 834